

hidrører fra personer, der er vidneudelukkede i medfør af retsplejelovens § 170. Ransagning af kommunikation og notater, der befinder sig hos den vidneudelukkede er reguleret i § 795, stk. 2.

Reglen er begrundet i det særlige tillidsforhold, der bør kunne være i forhold til de nævnte personer. Ordene »udelukket efter reglerne i § 170« omfatter ikke de i § 170, stk. 3, omhandlede personer, dvs. personer, der er undergivet en særlig tavshedspligt.

Omfattet af bestemmelsen er f.eks. breve fra den mistænkte præst, læge eller advokat samt disses medhjælpere. Reglen omfatter i modsætning til § 795, stk. 2, ikke den mistænkte notater vedrørende et møde med en vidneudelukket person, idet en regel herom ville give den mistænkte mulighed for at bringe alle sine notater i ly for politiets ransagning ved at hævde, at der er tale om notater fra møder med en advokat, læge etc. Af tilsvarende grunde må politiet også vedrørende korrespondance have mulighed for at sikre sig, at der virkelig er tale om kommunikation med en vidneudelukket person. Det kan således være nødvendigt for politiet at gennemse materialet for at konstatere, om det er undtaget fra ransagning, når dette ikke umiddelbart fremgår af materialet.

Hvis politiet under ransagning hos en mistænkt støder på en konvolut, som synes at indeholde et brev fra den mistænkte advokat, må politiet undlade at åbne konvolutten. Såfremt der er grundlag for mistanke om, at konvolutten indeholder andet end de fra ransagning undtagne meddelelser, må politiet imidlertid kunne foretage en foreløbig beslaglæggelse af konvolutten med henblik på at få rettens afgørelse af, hvorvidt konvolutten kan åbnes til konstatering af dens indhold. Såfremt indholdet viser sig at være kommunikation med de af § 170, stk. 1 eller 4, omfattede personer, kan ransagning ikke foretages, medmindre retten træffer beslutning i medfør af § 170, stk. 2. Findes der ikke grundlag herfor, kan meddelelsen ikke anvendes som bevis eller konfiskeres, og beslaglæggelsen må ophæves, jf. retsplejelovens § 824, stk. 2.

Dette gælder dog ikke, hvis meddelelserne giver anledning til, at der rejses sigtelse for strafbart forhold mod den vidneudelukkede person selv. Opstår mistanken først på grundlag af ransagningen, må politiet efter omstændighederne være berettiget til at foretage en foreløbig beslaglæggelse af den pågældende skriftlige meddelelse med henblik på rettens efterfølgende godkendelse af ransagning og beslaglæggelse. Træffer retten bestemmelse om åbning af brevet, og konstaterer retten herunder, at det eventuelt kan danne grundlag for en sigtelse mod den vidneudelukkede person selv, kan retten gøre politiet bekendt med indholdet, for at politiet kan træffe be-

stemmelse om, hvorvidt den pågældende findes at burde sigtes.

I sager om økonomisk kriminalitet, hvor større mængder materiale skal beslaglægges, er det ikke altid praktisk muligt allerede under ransagningen at udskille det materiale, som er beskyttet mod ransagning. Problemet vil formentlig især opstå, hvor det ikke ved ransagningen hos den mistænkte er muligt at få dennes bistand til udskillelse af kommunikation med vidneudelukkede personer. I disse tilfælde må udskillelse af det fra ransagning undtagne materiale ske under gennemgangen af dokumenterne efter beslaglæggelse.

Bestemmelsen i *stk. 3, 2. pkt.*, indebærer, at der ydes journalister m.fl. en beskyttelse mod ransagning, der svarer til bestemmelsen i § 172 om fritagelse for vidnepligt. Dette betyder, at der ikke kan foretages ransagning hos den mistænkte af materiale, der indeholder de i § 172 nævnte oplysninger, og som hidrører fra en person, der efter § 172 er fritaget for at afgive forklaring som vidne i sagen. Ransagning vil dog kunne finde sted, såfremt betingelserne efter § 172, stk. 5-6, for at pålægge vidnepligt er opfyldt.

Ved materiale forstås ikke blot brevveksling og andre skriftlige optegnelser, men også f.eks. lyd- og billedoptagelser.

Reglen i 2. pkt. er ny i forhold til Strafferetsplejeudvalgets forslag i betænkningen om ransagning, men er medtaget som en parallel til de regler, der gælder med hensyn til ransagning hos præster, læger og advokater, jf. *stk. 3, 1. pkt.*

Om reglen i *stk. 3* henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger *pkt. 5.3.8.* og *pkt. 5.4.4.* og til bemærkningerne til lovforslagets § 795, stk. 2, om samme problematik i forbindelse med ransagning hos personer, der er omfattet af reglerne i §§ 170 eller 173. Endelig henvises til betænkningen side 93 ff.

Til § 795

Bestemmelsen indeholder reglerne om ransagning over for personer, der ikke er mistænkte.

I *stk. 1, 1. pkt.*, er betydningen af samtykke til ransagning fra den ikke mistænkte fastlagt. Hvis en ikke mistænkt meddeler samtykke til ransagning, medfører dette, at indgrebet i det hele holdes uden for reguleringen.

Det foreslås, at samtykket af hensyn til eventuel senere bevistvivl skal være skriftligt, medmindre det meddeles i tilslutning til opdagelsen eller anmeldelsen af en forbrydelse. De sidstnævnte tilfælde omfatter f.eks. situationer, hvor politiet tilkaldes af den forurettede i anledning af et indbrud.